

GUIA DOCENT DE CENTRES ISEACV

GUÍA DOCENTE DE CENTROS ISEACV

**Curs / Curso
2023-2024**

1 Dades d'identificació de l'assignatura <i>Datos de identificación de la asignatura</i>								
Nom de l'assignatura <i>Nombre de la asignatura</i>	Música contemporània I Música contemporánea I							
Crèdits ECTS <i>Créditos ECTS</i>	4	Curs <i>Curso</i>	3r	Semestre <i>Semestre</i>	anual			
Tipus de formació <i>Tipo de formación</i> bàsica, específica, optativa <i>básica, específica, optativa</i>	Obligatòria d'especialitat <i>Obligatoria de especialidad</i>	Idioma/es en que s'imparteix l'assignatura <i>Idioma/s en que se imparte la asignatura</i>			Valencià / Castellà <i>Valenciano / Castellano</i>			
Matèria <i>Materia</i>	Composició i instrumentació <i>Composición e instrumentación</i>							
Títol Superior <i>Título Superior</i>	Música							
Especialitat <i>Especialidad</i>	Composició <i>Composición</i>							
Centre <i>Centro</i>	Conservatori Superior de Música "Óscar Esplá" <i>Conservatorio Superior de Música "Óscar Esplá"</i>							
Departament <i>Departamento</i>	Composició i cant <i>Composición y canto</i>							
Professorat <i>Profesorado</i>	Sr. García							
e-mail <i>e-mail</i>	juangarcia@csmalicante.com							

1.1 Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació <i>Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación</i>
Conèixer els sistemes compositius des de finals del s. XIX fins als nostres dies amb el segle XX com a objectiu principal esdevé una necessitat acadèmica i artística de vital importància que aplanarà el camí de la comprensió i l'enteniment de la nova partitura, en qualsevol de les disciplines d'estudi musical, però especialment en la composició musical.
L'assignatura de Música Contemporània, implementada en un entorn de competències transversals, pretén ser una eina fonamental l'objectiu principal de la qual és il·luminar la comprensió de la creació musical occidental dels segles XX i XXI i les seues diverses tendències.
Es proposa proporcionar a l'alumnat una formació tècnica de nous recursos instrumentals, de notació i estilístics, adequada al seu perfil. S'estudiaran, així, els principals elements i procediments de cada llenguatge musical. Es treballaran les característiques tècniques pròpies dels compositors i obres més representatives de cada estil i, igualment, s'aportaran altres

factors o referències de tipus històric, sociològic, cultural i en definitiva, d'hermenèutica musical, que ajuden a la comprensió i valoració de les diferents tècniques i tendències.

Conèixer, identificar i aprendre a distingir mitjançant l'escriptura i els processos auditius els estils històrics i els més recents del nostre patrimoni compositiu musical es converteix en el punt de partida i la base que sustenta l'estudi de l'assignatura i la seua pràctica creativa.

Pel que fa a l'aportació al perfil professional del títol superior de música en l'especialitat de Composició, l'assignatura aporta coneixement sobre la creació de la música al llarg de la història de la música occidental dels segles XX i XXI, per donar a l'alumnat eines per a la seua pròpia creació, tant a nivell teòric com pràctic. Igualment, el capacita per escriure i adaptar música per a diferents contextos i formacions, en les que puga plasmar la seua personalitat artística, sempre susceptible d'evolució.

L'ús de la tecnologia en la matèria contribueix al coneixement de les possibilitats de la mateixa i el capacita per adequar-se a les exigències i requisits propis dels diferents mitjans. Així mateix, el forma i el capacita per a l'exercici de l'anàlisi musical i el pensament crític sobre el fet creatiu, de manera que siga capaç de transmetre-ho. Igualment contribueix a la formació metodològica i humanística que l'ajuda en la tasca d'investigació i experimentació musical.

Conocer los sistemas compositivos desde finales del s. XIX hasta nuestros días con el siglo XX como objetivo principal obedece a una necesidad académica y artística de vital importancia que allanará el camino de la comprensión y el entendimiento de la nueva partitura, en cualquier de las disciplinas de estudio musical, pero especialmente en la composición musical.

La asignatura de Música Contemporánea, implementada en uno en torno a competencias transversales, pretende ser una herramienta fundamental el objetivo principal de la cual es iluminar la comprensión de la creación musical occidental de los siglos XX y XXI y sus diversas tendencias.

Se propone proporcionar al alumnado una formación técnica de nuevos recursos instrumentales, de notación y estilísticos, adecuada a su perfil. Se estudiarán, así, los principales elementos y procedimientos de cada lenguaje musical. Se trabajarán las características técnicas propias de los compositores y obras más representativas de cada estilo y, igualmente, se aportarán otros factores o referencias de tipo histórico, sociológico, cultural y en definitiva, de hermenéutica musical, que ayudan a la comprensión y valoración de las diferentes técnicas y tendencias.

Conocer, identificar y aprender a distinguir mediante la escritura y los procesos auditivos los estilos históricos y los más recientes de nuestro patrimonio compositivo musical se convierte en el punto de partida y la base que sustenta el estudio de la asignatura y su práctica creativa.

En cuanto a la aportación al perfil profesional del título superior de música en la especialidad de Composición, la asignatura aporta conocimiento sobre la creación de la música a lo largo de la historia de la música occidental de los siglos XX y XXI, para dar al alumnado herramientas para su propia creación, tanto a nivel teórico como práctico. Igualmente, lo capacita para escribir y adaptar música para diferentes contextos y formaciones, en las que pueda plasmar su personalidad artística, siempre susceptible de evolución.

El uso de la tecnología en la materia contribuye al conocimiento de las posibilidades de la misma y lo capacita para adecuarse a las exigencias y requisitos propios de los diferentes medios. Así mismo, el forma y lo capacita para el ejercicio del análisis musical y el pensamiento

crítico sobre el hecho creativo, de forma que sea capaz de transmitirlo. Igualmente contribuye a la formación metodológica y humanística que la ayuda en la tarea de investigación y experimentación musical.

1.2 Coneixements previs *Conocimientos previos*

Assignatures recomanables prèvies:

- Anàlisi II
- Harmonia II
- Contrapunt II
- Educació auditiva II
- Història de la música II
- Composició II
- Estètica de la música

Aquesta assignatura és requisit previ per a:

- Música Contemporània II

Els docents han de garantir, a través de la coordinació de guies i programes docents, la transversalitat en les assignatures que conformen els estudis superiors de composició. Les assignatures que figuren en l'apartat de "recomanables simultànies o prèvies" seran per tant objecte de coordinació intra i interdepartamental per assegurar l'aprenentatge no només eficac sinó eficient.

Asignaturas recomendables previas:

- *Análisis II*
- *Armonía II*
- *Contrapunto II*
- *Educación auditiva II*
- *Historia de la música II*
- *Composición II*
- *Estética de la música*

Esta asignatura es requisito previo para:

- *Música Contemporánea II*

Los docentes tienen que garantizar, a través de la coordinación de guías y programas docentes, la transversalidad en las asignaturas que conforman los estudios superiores de composición. Las asignaturas que figuran en el apartado de "recomendables simultáneas o previas" serán por lo tanto objeto de coordinación intra e interdepartamental para asegurar el aprendizaje no solo eficaz sino eficiente.

2 Competències de l'assignatura

Competencias de la asignatura

Competències transversals

CT 1 - Organitzar i planificar el treball de manera eficient i motivadora. Contribució: molta

CT 2 - Arreplegar informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament. Contribució: molta

CT 3 - Solucionar problemes i prendre decisions que responguen als objectius del treball que es realitza. Contribució: molta

CT 4 - Utilitzar eficientment les tecnologies de la informació i la comunicació. Contribució: bastant

CT 6 - Realitzar autocrítica cap a l'exercici professional i interpersonal. Contribució: molta

CT 7 - Utilitzar les habilitats comunicatives i la crítica constructiva en el treball en equip. Contribució: poca

CT 8 - Desenvolupar de manera raonada i crítica idees i arguments. Contribució: molta

CT 12 - Adaptar-se, en condicions de competitivitat, als canvis culturals, socials i artístics i als avanços que es produïxen en l'àmbit professional i seleccionar les vies adequades de formació continua. Contribució: poca

CT 13 - Buscar l'excel·lència i la qualitat en la seua activitat professional. Contribució: molta

CT 14 - Dominar la metodologia d'investigació en la generació de projectes, idees i solucions viables. Contribució: bastant

CT 15 - Treballar de manera autònoma i valorar la importància de la iniciativa i l'espiritu emprendedor en l'exercici professional. Contribució: molta

CT 16 - Usar els mitjans i recursos al seu abast amb responsabilitat cap al patrimoni cultural i mediambiental. Contribució: bastant

CT 17. Contribuir amb la seua activitat professional a la sensibilització social de la importància del patrimoni cultural, la seua incidència en els diferents àmbits i la seua capacitat de generar valors significatius. Contribució: bastant

Competències generals

CG 1 - Conéixer els principis teòrics de la música i haver desenrotllat adequadament aptituds per al reconeixement, la comprensió i la memorització del material musical. Contribució: molta

CG 2. Mostrar aptituds adequades per a la lectura, la improvisació, la creació i la recreació musical. Contribució: poca

CG 3. Prodir i interpretar correctament la notació gràfica de textos musicals. Contribució: bastant

CG 4 - Reconèixer materials musicals gràcies al desenrotllament de la capacitat auditiva i saber aplicar esta capacitat a la pràctica professional. Contribució: bastant

CG 5 - Conéixer els recursos tecnològics del seu camp d'activitat i les seues aplicacions en la música preparant-se per a assimilar les novetats que s'hi produïsquen. Contribució: bastant

CG 8 - Aplicar els mètodes de treball més apropiats per a superar els reptes que se li presenten en el terreny de l'estudi personal i en la pràctica musical col·lectiva. Contribució: poca

CG 11 - Estar familiaritzat amb un repertori ampli i actualitzat, centrat en la seua especialitat, però obert a altres tradicions. Reconèixer els trets estilístics que caracteritzen este repertori i poder descriure'l's de manera clara i completa. Contribució: molta

CG 13 - Conèixer els fonaments i l'estructura del llenguatge musical i saber aplicar-los en la pràctica interpretativa, creativa, d'investigació o pedagògica. Contribució: molta

CG 15 – Tenir un ampli coneixement de les obres musicals més representatives dels segle XX i XXI . Contribució: molta

CG 17 - Estar familiaritzat amb els diferents estils i pràctiques musicals que li permeten

entendre, en un context cultural més ampli, el seu camp d'activitat i enriquir-lo. Contribució: molta

CG 21 - Crear i donar forma als seus conceptes artístics després d'haver desenvolupat la capacitat d'expressar-se a través d'estos a partir de tècniques i recursos assimilats. Contribució: molta

CG 23 - Valorar la creació musical com l'acció de donar forma sonora a un pensament estructural ric i complex. Contribució: molta

CG 24 - Desenvolupar capacitats per a l'autoformació al llarg de la seua vida professional. Contribució: molta

Competències específiques

CE 1 - Conèixer els principals repertoris de la tradició occidental i d'altres músiques, i adquirir la capacitat de valorar plenament els aspectes expressius, sintàctics i sonors de les obres corresponents. Contribució: molta

CE 2 - Adquirir la formació necessària per a reconéixer i valorar auditivament i intel·lectualment distints tipus d'estructures musicals i sonores. Contribució: molta

CE 3 - Interpretar analíticament la construcció de les obres musicals en tots i cada un dels aspectes i nivells estructurals que les conformen. Contribució: molta

CE 4 - Saber aplicar les noves tecnologies a l'àmbit de la creació musical en una varietat de contextos i formats, incloent-hi les col·laboracions amb altres camps artístics. Contribució: bastant

CE 5 - Dominar les tècniques i recursos dels principals estils compositius històrics i recents. Contribució: molta

CE 7 - Desenrotillar l'interés, capacitats i metodologies necessàries per a la investigació i l'experimentació musicals. Contribució: bastant

CE 8 - Conèixer les tendències més recents en distints camps de la creació musical. Contribució: molta

CE 9 - Valorar i conéixer críticament les tendències principals en el camp de la interpretació en un ampli repertori de diferents èpoques i estils. Contribució: bastant

CE 11 - Adquirir una personalitat artística singular i flexible que permeta adaptar-se a entorns i reptes creatius múltiples. Contribució: molta

Competencias transversales

CT 1 - Organizar y planificar el trabajo de manera eficiente y motivadora. Contribución: mucha

CT 2 - Recoger información significativa, analizarla, sintetizarla y gestionarla adecuadamente.

Contribución: mucha

CT 3 - Solucionar problemas y tomar decisiones que respondan a los objetivos del trabajo que se realiza. Contribución: mucha

CT 4 - Utilizar eficientemente las tecnologías de la información y la comunicación. Contribución: bastante

CT 6 - Realizar autocritica hacia el ejercicio profesional e interpersonal. Contribución: mucha

CT 7 - Utilizar las habilidades comunicativas y la crítica constructiva en el trabajo en equipo.

Contribución: poca

CT 8 - Desarrollar de manera razonada y crítica ideas y argumentos. Contribución: mucha

CT 12 - Adaptarse, en condiciones de competitividad, a los cambios culturales, sociales y artísticos y a los avances que se produzcan en el ámbito profesional y seleccionar las vías adecuadas de formación continua. Contribución: poca

CT 13 - Buscar la excelencia y la calidad en su actividad profesional. Contribución: mucha

CT 14 - Dominar la metodología de investigación en la generación de proyectos, ideas y

soluciones viables. Contribución: bastante

CT 15 - Trabajar de forma autónoma y valorar la importancia de la iniciativa y el espíritu emprendedor en el ejercicio profesional. Contribución: mucha

CT 16 - Usar los medios y recursos a su alcance con responsabilidad hacia el patrimonio cultural y mediambiental. Contribución: bastante

CT 17. Contribuir con su actividad profesional a la sensibilización social de la importancia del patrimonio cultural, y su incidencia en los diferentes ámbitos y su capacidad de generar valores significativos. Contribución: bastante

Competencias generales

CG 1 – Conocer los principios teóricos de la música y haber desarrollado adecuadamente aptitudes para el reconocimiento, la comprensión y la memorización del material musical.

Contribución: mucha

CG 2 – Mostrar aptitudes adecuadas para la lectura, improvisación, creación y recreación musical. Contribución: poca

CG 3 - Producir e interpretar correctamente la notación gráfica de textos musicales.

Contribución:bastante

CG 4 - Reconocer materiales musicales gracias al desarrollo de la capacidad auditiva y saber aplicar esta capacidad a la práctica profesional. Contribución: bastante

CG 5 – Conocer los recursos tecnológicos propios de su campo de actividad y sus aplicaciones en la música preparándose para asimilar las novedades que se produzcan en él. Contribución: bastante

CG 8 – Aplicar los métodos de trabajo más apropiados para superar los retos que se le presenten en el terreno del estudio personal y en la práctica musical colectiva. Contribución: poca

CG 11 - Estar familiarizado con un repertorio amplio y actualizado, centrado en su especialidad, pero abierto a otras tradiciones. Reconocer los rasgos estilísticos que caracterizan este repertorio y poder describirlos de manera clara y completa. Contribución: mucha

CG 13 - Conocer los cimientos y la estructura del lenguaje musical y saber aplicarlos en la práctica interpretativa, creativa, de investigación o pedagógica. Contribución: mucha

CG 15 – Tener un amplio conocimiento de las obras musicales más representativas de los siglo XX y XXI . Contribución: mucha

CG 17 - Estar familiarizado con los diferentes estilos y prácticas musicales que le permiten entender, en un contexto cultural más amplio, su campo de actividad y enriquecerlo.

Contribución: mucha

CG 21 - Crear y dar forma a sus conceptos artísticos después de haber desarrollado la capacidad de expresarse a través de estos a partir de técnicas y recursos asimilados. Contribución: mucha

CG 23 - Valorar la creación musical como la acción de dar forma sonora a un pensamiento estructural rico y complejo. Contribución: mucha

CG 24 - Desarrollar capacidades para la autoformación a lo largo de su vida profesional.

Contribución: mucha

Competencias específicas

CE 1 - Conocer los principales repertorios de la tradición occidental y otras músicas, y adquirir la capacidad de valorar plenamente los aspectos expresivos, sintácticos y sonoros de las obras correspondientes. Contribución: mucha

CE 2 – Adquirir la formación necesaria para reconocer y valorar auditiva e intelectualmente distintos tipos de estructuras musicales y sonoras. Contribución: mucha

CE 3 – Interpretar analíticamente la construcción de las obras musicales en todos y cada uno de

los aspectos y niveles estructurales que las conforman. Contribución: mucha

CE 4 - Saber aplicar las nuevas tecnologías al ámbito de la creación musical en una variedad de contextos y formatos, incluyendo las colaboraciones con otros campos artísticos. Contribución: bastante

CE 5 - Dominar las técnicas y recursos de los principales estilos compositivos históricos y recientes. Contribución: mucha

CE 7 - Desarrollar el interés, capacidades y metodologías necesarias para la investigación y experimentación musical. Contribución: bastante

CE 8 - Conocer las tendencias más recientes en distintos campos de la creación musical. Contribución: mucha

CE 9 - Valorar y conocer de forma crítica las tendencias principales en el campo de la interpretación en un amplio repertorio de diferentes épocas y estilos. Contribución: bastante

CE 11 - Adquirir una personalidad artística singular y flexible que permita adaptarse a entornos y retos creativos múltiples. Contribución: mucha

3 Resultats d'aprenentatge <i>Resultados de aprendizaje</i>	
RESULTATS D'APRENENTATGE <i>RESULTADOS DE APRENDIZAJE</i>	COMPETÈNCIES RELACIONADES <i>COMPETENCIAS RELACIONADAS</i>
RA1. Tindre la capacitat de conèixer, comprendre i analitzar musicalment obres del repertori contemporani.	CT 1, CT 6, CT 7, CT8, CT 12, CT 13. CE1, CE8, CE11. CG : totes
RA2. Desenvolupar una forta capacitat de síntesi per a utilitzar compositivament i de forma coherent els recursos musicals contemporanis. (Notació, nous usos i extensió de recursos tècnics, técnicas específiques, etc.).	CT4, CT 12, CT 13. CG 4, CG 17, CG 21, CG 23, CG 24. CE4, CE8, CE11.
RA3. Compondre exercicis i fragments d'obres de cambra originals amb un estil personal amb un alt grau de qualitat i excel·lència que formen part de la gran tradició occidental de 1915 a 1975.	CT 1, CE4, CT 6, CT 13. CG11, CG13, CG21, CG 23. CE : totes
<i>RA1. Tener la capacidad de conocer, comprender y analizar musicalmente obras del repertorio contemporáneo.</i>	<i>CT 1, CT 6, CT 7, CT8, CT 12, CT 13.</i> <i>CE1, CE8, CE11.</i> <i>CG : todas</i>
<i>RA2. Desarrollar una fuerte capacidad de síntesis para utilizar compositivamente y de forma coherente los recursos musicales contemporáneos. (Notación, nuevos usos y extensión de recursos técnicos, técnicas específicas, etc.).</i>	<i>CT4, CT 12, CT 13.</i> <i>CG 4, CG 17, CG 21, CG 23, CG 24.</i> <i>CE4, CE8, CE11.</i>
<i>RA3. Componer ejercicios y fragmentos de obras de cámara</i>	<i>CT 1, CE4, CT 6, CT 13.</i>

<p>originales con un estilo personal con un alto grado de calidad y excelencia que forman parte de la gran tradición occidental de 1915 a 1975.</p>	<i>CG11, CG13, CG21, CG 23. CE : todas</i>
---	--

<h4>4 Continguts de l'assignatura i organització temporal de l'aprenentatge</h4> <p><i>Contenidos de la asignatura y organización temporal del aprendizaje</i></p>	
Descripció per blocs de contingut, unitats didàctiques, temes,...	Planificació temporal <i>Planificación temporal</i>
<u>Primer semestre:</u>	
Unitat didàctica 0 AVALUACIÓ INICIAL	1 sessió
Unitat didàctica 1 PREÀMBULS AI SEGLE XX <ul style="list-style-type: none"> - Liszt - Satie 	2 sessions
Unitat didàctica 2 IMPRESSIONISME I INFLUÈNCIES EN LA MÚSICA FRANCES <ul style="list-style-type: none"> - Debussy - Ravel 	3 sessions
Unitat didàctica 3 NACIONALISME ESPANYOL <ul style="list-style-type: none"> - Pedrell - Falla - Granados - Albeniz - Turina 	3 sessions
Unitat didàctica 4 EXPANSIÓ TONAL I RÍTMICA <ul style="list-style-type: none"> - Stravinsky (primitivista y neoclásico) - Bartok 	5 sessions
<u>Segon semestre:</u>	
Unitat didàctica 5 ATONALISME I DODECAFONISME <ul style="list-style-type: none"> - Schoenberg - Webern - Berg 	3 sessions
Unitat didàctica 6 SERIALISME <ul style="list-style-type: none"> - Boulez - Stockhausen - Messiaen 	4 sessions
Unitat didàctica 7 ALEATORIETAT I INDETERMINACIÓ <ul style="list-style-type: none"> - Cage 	3 sessions

<ul style="list-style-type: none"> - Feldman - Crumb - Kagel - Lutoslawski <p>Unitat didàctica 8 <i>LA MÚSICA DE MESSIAEN</i></p> <p><u>Primer semestre:</u></p> <p><i>Unidad didáctica 0</i> EVALUACIÓN INICIAL</p> <p><i>Unidad didáctica 1</i> PREÁMBULOS AL SIGLO XX</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liszt - Satie <p><i>Unidad didáctica 2</i> IMPRESIONISMO E INFLUENCIAS EN LA MÚSICA FRANCESA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Debussy - Ravel <p><i>Unidad didáctica 3</i> NACIONALISMO ESPAÑOL</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pedrell - Falla - Granados - Albeniz - Turina <p><i>Unidad didáctica 4</i> EXPANSIÓN TONAL Y RÍTMICA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stravinsky (primitivista y neoclásico) - Bartok <p><u>Segundo semestre:</u></p> <p><i>Unidad didáctica 5</i> ATONALISMO Y DODECAFONISMO</p> <ul style="list-style-type: none"> - Schoenberg - Webern - Berg <p><i>Unidad didáctica 6</i> SERIALISMO</p> <ul style="list-style-type: none"> - Boulez - Stockhausen - Messiaen <p><i>Unidad didáctica 7</i> ALEATORIEDAD E INDETERMINACIÓN</p>	<p>4 sessions</p> <p>1 sesión</p> <p>2 sesiones</p> <p>3 sesiones</p> <p>3 sesiones</p> <p>5 sesiones</p> <p>3 sesiones</p> <p>4 sesiones</p> <p>3 sesiones</p>
--	---

<ul style="list-style-type: none"> - <i>Cage</i> - <i>Feldman</i> - <i>Crumb</i> - <i>Kagel</i> - <i>Lutoslawski</i> <p><i>Unidad didáctica 8</i> LA MÚSICA DE MESSIAEN</p>	<p><i>4 sesiones</i></p>
--	--------------------------

5 Activitats formatives <i>Actividades formativas</i>			
5.1 Activitats de treball presencials <i>Actividades de trabajo presencial</i>			
ACTIVITATS <i>ACTIVIDADES</i>	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprendentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) <i>Volum trabajo (en nº horas o ECTS)</i>
Classe presencial <i>Clase presencial</i>	Exposició de continguts per part del professor o en seminaris, anàlisi de competències, explicació i demostració de capacitats, habilitats i coneixements en l'aula. <i>Exposición de contenidos por parte del profesor o en seminarios, análisis de competencias, explicación y demostración de capacidades, habilidades y conocimientos en el aula.</i>	RA1, RA2	23h
Classes pràctiques <i>Clases prácticas</i>	Sessions de treball en grup supervisades pel professor. Estudi de casos, projectes, tallers, problemes, estudi de camp, aula d'informàtica, laboratori, visites a exposicions/concerts/representacions/ audicions..., cerca de dades, biblioteques, en Internet, etc. Construcció significativa del coneixement a través de la interacció i activitat de l'alumne. <i>Sesiones de trabajo grupal en grupos supervisadas por el profesor. Estudio de casos, proyectos, talleres, problemas, estudio de campo, aula de informática, laboratorio, visitas a exposiciones/conciertos/ representaciones/audiciones..., búsqueda de datos, bibliotecas, en Internet, etc.</i> <i>Construcción significativa del conocimiento a través de la interacción y actividad del alumno.</i>	RA1, RA2, RA3	8
Tutoria <i>Tutoría</i>	Atenció personalitzada i en grup reduït. Període d'instrucció i/o orientació realitzat per un tutor/a amb l'objectiu de revisar i discutir els materials i temes presentats en les classes, seminaris, talleres, lectures, realització de treballs, projectes, etc. <i>Atención personalizada y en pequeño grupo. Periodo de instrucción y/o orientación realizado por un tutor/a con el objetivo de revisar y discutir los materiales y temas presentados en las clases, seminarios, talleres, lecturas, realización de trabajos, proyectos, etc.</i>	RA1, RA2, RA3	5h
Avaluació <i>Evaluación</i>	Conjunt de proves (audicions, orals i/o escrites) empleades en l'avaluació inicial, formativa o additiva de l'alumne. <i>Conjunto de pruebas (audiciones, orales y/o escritas) empleadas en la evaluación inicial, formativa o aditiva del alumno.</i>	RA1, RA2, RA3	4h
SUBTOTAL			40h

5.2 Activitats de treball autònom

Actividades de trabajo autónomo

ACTIVITATS ACTIVIDADES	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprendentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) <i>Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)</i>
Treball autònom <i>Trabajo autónomo</i>	Estudi de l'alumne/a: preparació i pràctica individual de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Estudio del alumno/a: preparación y práctica individual de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>	RA1, RA2, RA3	56h
Activitats complementàries <i>Actividades complementarias</i>	Preparació i assistència a activitats complementàries com tallers, exposicions, concerts, representacions, congressos, conferències,... <i>Preparación y asistencia a actividades complementarias como talleres, exposiciones, conciertos, representaciones, congresos, conferencias,...</i>	RA1, RA2, RA3	4h
SUBTOTAL			60h
TOTAL			100h

6 Sistema d'avaluació i qualificació

Sistema de evaluación y calificación

6.1 Instruments d'avaluació

Instrumentos de evaluación

Proves escrites (proves objectives, de desenvolupament, mapes conceptuais,...), exposició oral, treballs dirigits, projectes, tallers, estudis de cas, cuaderns d'observació, portafolio,...

Pruebas escritas (pruebas objetivas, de desarrollo, mapas conceptuales,...), exposición oral, trabajos dirigidos, proyectos, talleres, estudios de caso, cuadernos de observación, portafolio,...

L'avaluació dels processos d'aprenentatge de l'alumnat serà **continua** ja que és un component essencial de la mateixa programació de l'assignatura, i té per objectiu constatar els avanços de l'alumnat i detectar les dificultats en el moment en què es produeixen, esbrinar-ne les causes i adoptar les mesures necessàries per a que l'alumnat puga continuar amb èxit el seu procés d'aprenentatge.

Té un caràcter formador, regulador i orientador del procés d'aprenentatge. Proporciona informació que ha de permetre millorar els aprenentatges de l'alumnat, millorar els processos d'ensenyament utilitzats i la pràctica docent. L'avaluació també ha de constatar l'adquisició dels resultats d'aprenentatge.

L'avaluació **continua** s'ajustarà a les situacions favorables que, al llarg del curs, permeten desenvolupar:

- **L'avaluació inicial o diagnòstica**, durant les primeres classes del curs, per a identificar els coneixements previs de l'alumnat i poder planificar, programar i adaptar els objectius.
- **L'avaluació continua, processual i formativa**, que es realitza de manera progressiva durant tot el curs. Proporciona informació sobre allò que l'alumne/a aprèn i les dificultats amb què es troba durant el seu procés d'aprenentatge. Té una funció reguladora i orientadora per poder corregir, si és necessari, la programació inicial cap a les necessitats manifestes. Permet la intervenció en qualsevol moment del procés per a proporcionar les ajudes necessàries i optimitzar el progrés de cada alumne/a. Centrada en la constitució i intercanvi continu del portafolis.

- **L'avaluació formadora**, que també té lloc durant el procés d'aprenentatge i té com a missió important la visualització de l'error com a punt de partida cap a lèxit.
- **L'avaluació final o sumativa**, que té lloc al final del procés d'ensenyament-aprenentatge. Es porta a terme en referència a la consecució dels objectius i els criteris d'avaluació. També es considera el treball fet a classe i l'interès que demostra l'alumne/a per l'esforç i la constància en el treball.
- **Autoavaluació**, que, al llarg de tot el procés, permet adonar-se d'allò que cadascú hauria de reprendre per a consolidar els seus propis aprenentatges.

La evaluación de los procesos de aprendizaje del alumnado será continua puesto que es un componente esencial de la misma programación de la asignatura, y tiene por objetivo constatar los avances del alumnado y detectar las dificultades en el momento en que se producen, averiguar las causas y adoptar las medidas necesarias para que el alumnado pueda continuar con éxito su proceso de aprendizaje.

Tiene un carácter formador, regulador y orientador del proceso de aprendizaje. Proporciona información que tiene que permitir mejorar los aprendizajes del alumnado, mejorar los procesos de enseñanza utilizados y la práctica docente. La evaluación también tiene que constatar la adquisición de los resultados de aprendizaje.

La evaluación continua se ajustará a las situaciones favorables que, a lo largo del curso, permiten desarrollar:

- **La evaluación inicial o diagnóstica**, durante las primeras clases del curso, para identificar los conocimientos previos del alumnado y poder planificar, programar y adaptar los objetivos.
- **La evaluación continua, procesual y formativa**, que se realiza de manera progresiva durante todo el curso. Proporciona información sobre aquello que el alumno/a aprende y las dificultades con que se encuentra durante su proceso de aprendizaje. Tiene una función reguladora y orientadora para poder corregir, si es necesario, la programación inicial hacia las necesidades manifiestas. Permite la intervención en cualquier momento del proceso para proporcionar las ayudas necesarias y optimizar el progreso de cada alumno/a. Centrada en la constitución e intercambio continuo del *portafolis.
- **La evaluación formadora**, que también tiene lugar durante el proceso de aprendizaje y tiene como misión importante la visualización del error como punto de partida hacia el éxito.
- **La evaluación final o sumativa**, que tiene lugar al final del proceso de enseñanza-aprendizaje. Se lleva a cabo en referencia a la consecución de los objetivos y los criterios de evaluación. También se considera el trabajo hecho a clase y el interés que demuestra el alumno/a por el esfuerzo y la constancia en el Trabajo
- **Autoevaluación**, que, a lo largo de todo el proceso, permite darse cuenta de aquello que cada cual tendría que retomar para consolidar sus propios aprendizajes.

INSTRUMENT D'avaluació <i>INSTRUMENTO DE EVALUACIÓN</i>	Resultats d'Aprendentatge avaluats <i>Resultados de Aprendizaje evaluados</i>	Percentatge atorgat (%) <i>Porcentaje otorgado (%)</i>
<p>L'avaluació de l'alumne serà continua i integradora, i es fonamentarà bàsicament en l'avaluació setmanal dels treballs de classe (exercicis, anàlisi, composicions) i en la valoració dels continguts de tipus actitudinal tals com l'assistència a classe i participació en activitats, la puntualitat, l'interès, la participació en classe, la presentació ordenada i ben realitzada dels treballs en temps i forma, etc. Amb tot, quan siga necessari, s'utilitzaran altres instruments com: l'examen o l'exposició i defensa oral davant d'un tribunal.</p> <p>El professor anotarà al seu diari (registro) la nota de cada exercici o treball per tal de controlar-ne l'evolució.</p> <p>La qualificació de cada semestre s'obtindrà aplicant els percentatges establerts.</p> <p>A l'apartat de treball semestral es farà la mitjana aritmètica de tots els treballs realitzats.</p> <p>La qualificació final s'obtindrà de la mitjana aritmètica dels dos semestres del curs.</p> <p>Per poder realitzar la mitjana aritmètica serà necessària una qualificació mínima de 5, sempre que l'alumne haja assistit regularment a classe segons allò indicat a l'apartat 6.2.</p> <p><i>La evaluación del alumno será continua e integradora, y se fundamentará básicamente en la evaluación semanal de los trabajos de clase (ejercicios, análisis, composiciones) y en la valoración de los contenidos de tipo actitudinal, como la asistencia a clase y participación en actividades, la puntualidad, el interés, la participación activa y el respeto en la actividad de clase, la presentación ordenada y bien realizada de los trabajos en tiempo y forma, etc. Con todo, cuando sea necesario, se utilizarán otros instrumentos como: el examen o la exposición y defensa oral ante un tribunal.</i></p> <p><i>El profesor anotará en su diario (registro) la</i></p>	<p>Tots els resultats d'aprenentatge.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Treball semestral. - Activitats prèvies, assistència y seguiment de les classes (Evaluació continua). - Assistència i participació en activitats, d'àmbit divers relacionades amb l'assignatura (Evaluació continua). <p><i>Todos los resultados de aprendizaje.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Trabajo semestral. - Actividades previas, asistencia y seguimiento de las clases (Evaluación continua). - Asistencia y participación en actividades, de ámbito diverso relacionadas con la asignatura (Evaluación continua). 	<p>60%</p> <p>30%</p> <p>10%</p>

<p><i>nota de cada ejercicio o trabajo para controlar su evolución.</i></p> <p><i>La calificación de cada semestre se obtendrá aplicando los porcentajes establecidos.</i></p> <p><i>En el apartado de trabajo semestral se realizará la media aritmética de todos los trabajos realizados.</i></p> <p><i>La calificación final se obtendrá de la media aritmética de los dos semestres del curso.</i></p> <p><i>Para poder realizar la media aritmética será necesaria una calificación mínima de 5, siempre que el alumno haya asistido regularmente a clase según lo indicado en el apartado 6.2.</i></p>	<p><i>continua).</i></p>	
--	--------------------------	--

6.2 Criteris d'avaluació i dates d'entrega

Criterios de evaluación y fechas de entrega

Criteris d'avaluació:

- Identificar mitjançant l'anàlisi d'obres o fragments els elements morfològics bàsics a petita i gran escala, els diferents paràmetres que intervenen en la composició, així com els procediments compositius més importants dels principals llenguatges del segle XX i XXI. R.A. 1
- Compondre exercicis compositius utilitzant els recursos dels estils treballats en classe respectant l'estil i les pautes proposades. R.A. 2, 3
- Mostrar en els treballs realitzats un alt grau de qualitat i creativitat i excel·lència, cuidant-ne la presentació. R.A. 3
- Mostrar capacitat de síntesi per extraure les característiques principals dels estils treballats en esquemes o resums i utilitzar-les en els exercicis de composició plantejats. R.A. 1, 2, 3

PRIMERA CONVOCATÒRIA

Avaluació continua:

L'avaluació se fonamentarà en els treballs realitzats al llarg del curs, en la participació en classe, en la qualitat del treball i la seu presentació, així com en la seu evolució.

Per a la superació de l'assignatura s'hauran de respectar les dates d'entrega dels treballs assignats. No serà possible entregar cap treball fora de termini ja que no serà qualificat. Així, es recomanable una bona organització del temps per a no tindre problema amb l'entrega.

Si el professor ho considera oportú, es farà un examen o una defensa pública dels treballs realitzats que vindrà marcada pels paràmetres que estableix el professor (duració, data de presentació, format, etc.). També es podrà fer ús de la prova escrita.

Pel que fa a l'assistència (obligatòria), es permet un màxim de 3 faltes injustificades, y un màxim de 6 faltes que siguen justificades total o parcialment durant tot el curs escolar. Una vegada superada la quantitat de faltes, l'alumne perdrà el dret a avaluació continua i deurà acollir-se forçosament a una avaluació substitutòria.

Les faltes justificades ho podran ser baix les circumstàncies següents:

1. Per malaltia, aportant el justificant mèdic corresponent
2. Per activitats del propi centre, mitjançant justificant del professor encarregat de l'activitat corresponent.

Si el nombre de faltes injustificades depassa de manera considerable les permeses, s'estarà al que es disposa en l'apartat Primer. 15 de la Resolució de 23 de setembre de 2020, de la Direcció del ISEACV i, en conseqüència, es podria perdre la condició d'alumne per abandó escolar. Segons aquesta: Quan un alumne/a deix d'assistir sense justificació a totes les assignatures de les quals s'haja matriculat durant un període continuat equivalent a un terç del curs escolar es considerarà abandó escolar per part de l'alumne/a. En aquest cas perdrà la condició d'alumne/a, quedant desvinculat/a dels estudis en els termes que s'especifiquen en el punt 5, de l'article 14 del Decret 48/2011, de 6 de maig, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments artístics superiors.

Avaluació substitutòria:

Aquesta avaluació es realitza abans de la convocatoria extraordinària, sempre si dona temps a fer-la. L'alumnat que es trobe en aquesta situació haurà de realitzar els mateixos treballs que en avaluació continua i, a més, una prova escrita amb els continguts treballats.

El percentatge per a la qualificació serà el següent:

- Treballs: 50%
- Prova escrita: 50%

Criterios de evaluación:

1. *Identificar mediante el análisis de obras o fragmentos los elementos morfológicos básicos a pequeña y gran escala, los distintos parámetros que intervienen en la composición, así como los procedimientos compositivos más importantes de los principales lenguajes de los siglos XX y XXI. R.A. 1*
2. *Componer ejercicios compositivos utilizando los recursos de los estilos trabajados en clase respetando el estilo y las pautas propuestas. R.A. 2, 3*
3. *Mostrar en los trabajos realizados un alto grado de calidad y creatividad y excelencia, cuidando su presentación. R.A. 3*
4. *Mostrar capacidad de síntesis para extraer las principales características de los estilos trabajados en esquemas o resúmenes y utilizarlas en los ejercicios de composición planteados. R.A. 1, 2, 3*

PRIMERA CONVOCATORIA

Evaluación continua

La evaluación se fundamentará en los trabajos realizados a lo largo del curso, en la participación en clase, en la calidad del trabajo y su presentación, así como en su evolución.

Para la superación de la asignatura se tendrán que respetar las fechas de entrega de los trabajos asignados. No será posible entregar ningún trabajo fuera de plazo ya que no será calificado. Así, es recomendable una buena organización del tiempo para no tener ningún problema en este sentido.

Si el profesor lo considera oportuno, se hará un examen o una defensa pública de los trabajos realizados que vendrá marcada por los parámetros que establezca el profesor (duración, fecha de presentación, formato, etc.). También se podrá hacer uso de la prueba escrita.

En cuanto a la asistencia (obligatoria), se permite un máximo de 3 faltas injustificadas, y un máximo de 6 faltas que sean justificadas total o parcialmente durante todo el curso escolar. Una vez superada la cantidad de faltas, el alumno deberá de acogerse forzosamente a una evaluación sustitutoria.

Las faltas justificadas lo podrán ser bajo las circunstancias siguientes:

1. *Por enfermedad, aportando el justificante médico correspondiente*
2. *Por actividades del propio centro, mediante justificante del profesor encargado de la actividad correspondiente.*

Si el número de faltas injustificadas rebasa de forma considerable las permitidas, se estará a lo dispuesto en el apartado Primero. 15 de la Resolución de 23 de septiembre de 2020, de la Dirección del ISEACV y, en consecuencia, se podría perder la condición de alumno por abandono escolar. Según esta: Cuando un alumno/a deje de asistir sin justificación a todas las asignaturas de las que se haya matriculado durante un período continuado equivalente a un tercio del curso escolar se considerará abandono escolar por parte del alumno/a. En este caso perderá la condición de alumno/a, quedando desvinculado/a de los estudios en los términos que se especifican en el punto 5, del artículo 14 del Decreto 48/2011, de 6 de mayo, del Consell, por el que se establece la ordenación de las enseñanzas artísticas superiores.

Evaluación sustitutoria

Esta evaluación se realiza antes de la convocatoria extraordinaria, siempre que haya tiempo a hacerla. El alumnado que se encuentre en esta situación tendrá que realizar los mismos trabajos que en evaluación continua y, además, una prueba escrita con los contenidos trabajados.

El porcentaje para la calificación será el siguiente:

- *Trabajos: 50%*
- *Prueba escrita: 50%*

6.3 Sistemes de recuperació

Sistemas de recuperación

Per a l'alumnat que ha suspès o no ha seguit el desenvolupament normal de les classes – criteris i dates d'entrega)
Para el alumnado que ha suspendido o no ha seguido el desarrollo normal de las clases – criterios y fechas de entrega)

SEGONA CONVOCATÒRIA

La recuperació de l'assignatura consistirà en:

- *Una prova escrita de dificultat i duració acord amb els continguts desenvolupats en el curs en les dates previstes a l'efecte pel professor, i en un horari anunciat amb suficient antelació.*
- *Una defensa, que pot ser pública, dels treballs realitzats que vindrà marcada pels paràmetres que establezca el professor (duració, data de presentació, format, etc.). Aquests treballs s'entregarán al professor de l'assignatura en temps i forma amb la finalitat de que puguen ser estudiats i revisats prèviament a la defensa.*

L'exposició es limitarà a 30 minuts. Després començarà un torn de preguntes entre l'alumne i el tribunal (si és el cas), que no excedirà dels 60 minuts.

El percentatge per a la qualificació serà el següent:

- Prova escrita: 50%
- Treballs: 50%

SEGUNDA CONVOCATORIA

La recuperación de la asignatura consistirá en:

- *Una prueba escrita de dificultad y duración acuerdo con los contenidos desarrollados en el curso en las fechas previstas al efecto por el centro, y en un horario anunciado con suficiente antelación.*
- *Una defensa, que puede ser pública, de los trabajos realizados que vendrá marcada por los parámetros que establezca el profesor (duración, fecha de presentación, formato, etc.). Estos trabajos se entregarán al profesor de la asignatura en tiempo y forma con el fin de que puedan ser estudiados y revisados previamente en la defensa.*

La exposición se limitará a 30 minutos. Después empezará un turno de preguntas entre el alumno y el tribunal (si es el caso), que no excederá de los 60 minutos.

El porcentaje para la calificación será el siguiente:

- *Prueba escrita: 50%*
- *Trabajos: 50%*

7

Bibliografía

Bibliografía

- Albet, Montserrat: La Música del siglo XX: Salvat. Barcelona, 1973.
- Adler, Samuel: El Estudio de la Orquestación. Idea Books. Barcelona, 2006.
- Aulestia, Gotzon: Técnicas Compositivas del Siglo XX. Vol. I y II. Ed. Alpuerto, Madrid, 1998.
- Boulez, Pierre: Puntos de referencia. Ed. Gedisa. Barcelona, 2009.
- Catalán, Teresa: Sistemas compositivos temperados en el siglo XX. Institució Alfons el Magnànim. Valencia, 2012.
- Charles, Agustín: Dodecafonismo y Serialismo en España. Rivera Mota. Valencia, 2005.
- Forte, Allen: The structure of atonal music. Yale University Press. New Haven, Connecticut, 1977.
- Fubini, Enrico: El S. XX, entre música y filosofía. Alianza Ed. Madrid, 2005.
- García Laborda, José Ma: Forma y estructura en la música del siglo XX. (Una aproximación analítica). Ed. Alpuerto. Madrid, 1996.
- György, Ligeti. Neuf essais sur la musique. Ed. Contrechamps. Genève, 2001.
- García Laborda, José Ma: La Música del siglo XX. 1a parte (1890-1914). Modernidad y emancipación. Ed. Alpuerto. Madrid, 2000.

- Karolyi, Otto: Introducción a la música del siglo XX. Alianza E. Madrid, 2000.
- "La composición española en el fin de siglo". Cuadernos de Veruela. Anuario de creación musical 3 (1999).
- "La creación musical en el siglo XXI". Cuadernos de la cátedra Jorge Oteiza, Universidad Pública de Navarra, 2002.
- Lendvai, Erno. Béla Bartók. Un análisis de su música. Idea Música, Barcelona, 2003.
- Marco, Tomás: Historia cultural de la música. Iberautor. Madrid, 2008.
- Marco, Tomás: Música española de vanguardia. Madrid: Guadarrama, 1970.
- Messiaen, Oliver. Técnica de mi Lenguaje Musical. Alphonse Leduc. París.
- Messiaen, Oliver. Mode de valeurs et d'intensités. Durand. París.
- Morgan, Robert P. : La música del siglo XX. Akal, Madrid, 2000.
- Morgan, Robert P. : Antología de la música del siglo XX. Akal, Madrid, 2000.
- Perle, George: Serial Composition and Atonality: An Introduction to the Music of Schoenberg, Berg, and Webern. Fourth Edition. University of California Press. Berkeley, Los Angeles, and London, 1977.
- Reti, Rudolph: Tonalidad, Atonalidad, Pantonalidad. Rialp. Madrid, 1965.
- Rufer, Josef: Composition with Twelve Notes Related Only to One Another. Trans. Humphrey Searle. New York, The Macmillan Company. (Original German ed., 1952), 1954.
- Salvetti, Guido: El Siglo XX. Primera parte. Turner Música, Madrid, 1986.
- Schoenberg, Arnold: Style and Idea. Ed. by Leonard Stein with translations by Leo Black. University of California Press. Berkeley & Los Angeles, 1975.
- Smith Brindle, Reginald: The new music. Oxford University Press, 1975.